AN 10.93 – PTS: {A v 185}
Ditthi Sutta
Các Kiến

(TKN Giải Nghiêm dịch từ bản Pali-English của Tì Khưu Thanissaro.

Tôi nghe như vầy vào một thời Thế Tôn đang cư trú gần thành Xá Vệ (Savatthi), trong vườn Kỳ Đà (Jeta), tại tu viện Cấp Cô Độc (Anathapindika.) Khi ấy trường giả Cấp Cô Độc rời thành Xá Vệ vào giữa trưa để thăm Đức Thế Tôn, nhưng ý nghĩ này đến với ông: "Bây giờ không phải là đúng thời để gặp Thế Tôn, vì Ngài đang độc trú. Bây giờ cũng không phải là đúng thời để gặp các tì khưu đang tu luyện tâm ý [trong thiền tập], vì quý thầy đang độc trú. Hay là mình đi thăm vườn cây của các du sĩ đạo khác?" Rồi trường giả Cấp Cô

Độc đi về phía vườn cây của các du sĩ ngoại đạo.

Lúc bấy giờ, các du sĩ của các đạo khác đang tụ tập lại với nhau, ngồi đàm luận nhiều đề tài có tính chất trần tục[1], gây ồn ào, huyên náo. Họ trông thấy trưởng giả Cấp Cô Độc từ xa đi lại, thấy ông, họ suỵt nhau: "Các hiền giả, hãy im lặng. Đừng làm ồn nữa. Trưởng giả Cấp Cô Độc, đệ tử của Sa Môn Gotama, đang đi tới đó. Ông ấy là một trong những đệ tử áo trắng của sa Môn Gotama, sống ở thành Xá Vệ. Những người ấy thích yên tĩnh, và tán thán sự yên tĩnh. Không chừng, nếu ông ấy thấy nhóm chúng ta yên tịnh, ông ấy sẽ nghĩ đạo chúng ta là đáng đi theo." Thế là các du sĩ im lặng.

Khi ấy trưởng giả Cấp Cô Độc đi đến chỗ các du sĩ ngoại đạo đang ở. Đến nơi,

trưởng giả chào hỏi họ. Sau khi đã trao đổi những lời thăm hỏi, trưởng giả ngồi sang một bên. Trong khi trưởng giả Cấp Cô Độc ngồi đó, các du sĩ nói với ông: "Trưởng giả, hãy nói cho chúng tôi nghe sa môn Gotama có những quan điểm (kiến) gì."

"Thưa các tôn giả, tôi không biết hết được Thế Tôn có những quan điểm (kiến) gì."

"Vậy đó. Vậy là ông không biết hết được Sa Môn Gotama có những quan điểm gì. Thôi thì hãy nói cho chúng tôi nghe các tì khưu có những quan điểm (kiến) gì."

"Thưa các tôn giả, tôi không biết hết được các tì khưu có những quan điểm (kiến) gì."

"Vậy là ông không biết hết được các tì khưu có những quan điểm gì. Thôi thì hãy

nói cho chúng tôi nghe ông có những quan điểm (kiến) gì.”

“Trình bày những quan điểm (kiến) mình có thì không khó rồi. Nhưng xin các tôn giả hãy trình bày chỗ đứng của mình trước, như vậy tôi trình bày các quan điểm (kiến) của mình sẽ dễ dàng hơn (không khó.)”

Khi nghe nói vậy, một du sĩ nói với trưởng giả Cấp Cô Độc: ‘*Vũ trụ là thường hằng bất diệt*. Chỉ có điều này là chân lý; những cái khác đều không có giá trị. Đó là quan điểm (kiến) của tôi.”

Một du sĩ khác nói với Cấp Cô Độc: “*Vũ trụ không thường hằng bất diệt*. Chỉ có điều này là chân lý; những cái khác đều không có giá trị. Đó là quan điểm (kiến) của tôi.”

Một du sĩ khác nói: "*Vũ trụ là hữu hạn… Vũ trụ là vô biên … Linh hồn & hình hài là một… Linh hồn là một, hình hài là một… Sau khi chết Như Lai tồn tại… Sau khi chết Như Lai không tồn tại… Sau khi chết Như Lai vừa tồn tại, vừa không tồn tại… Sau khi chết như lại không phải tồn tại cũng không phải không tồn tại.* Chỉ có điều này là chân lý; những cái khác đều không có giá trị. Đó là quan điểm (kiến) của tôi."

Khi nghe nói như vậy, trưởng giả Cấp Cô Độc nói với các du sĩ: "Với tôn giả nói rằng '*Vũ trụ là thường hằng bất biến.* Chỉ có điều này là chân lý; những cái khác đều không có giá trị. Đó là quan điểm (kiến) của tôi,' quan điểm của vị ấy khởi lên từ sự tác ý không thích đáng của chính mình, hoặc do dựa vào lời kẻ khác. Quan

điểm (kiến) này đã được làm cho phát sinh, được tạo tác (hữu vi), được mong muốn, và do duyên mà sinh khởi. Những gì được làm cho phát sinh, được tạo tác, được mong muốn, và do duyên mà sinh khởi thì cũng đều vô thường. Những gì vô thường thì (gây) khổ. Như vậy, tôn giả này dính vào cái khổ ấy, tự nạp mình vào cái khổ ấy." *(Tương tự với các quan điểm khác.)*

Khi nghe như vậy, các du sĩ ngoại đạo nói với trưởng giả Cấp Cô Độc: "Chúng tôi mỗi người đều đã trình bày thế đứng của mình. Bây giờ ông hãy nói cho chúng tôi nghe ông có những quan điểm nào."

"Những gì được làm cho phát sinh, được tạo tác, được mong muốn, và do duyên mà sinh khởi thì cũng đều vô thường. Những gì vô thường thì (gây) khổ. Những

gì (gây) khổ thì không phải là ngã, không phải là đặc tính của ngã, không phải là bản ngã của tôi. Đây là loại quan điểm (kiến) mà tôi có."

"Vậy, trưởng giả, những gì được làm cho phát sinh, được tạo tác, được mong muốn, và do duyên mà sinh khởi thì cũng đều vô thường. Những gì vô thường thì (gây) khổ. Như vậy, ông dính vào cái khổ đó, tự nạp mình vào cái khổ đó."

"Thưa các tôn giả, những gì được làm cho phát sinh, được tạo tác, được mong muốn, và do duyên mà sinh khởi thì cũng đều vô thường. Những gì vô thường thì (gây) khổ. Những gì (gây) khổ thì không phải là ngã, không phải là đặc tính của ngã, không phải là bản ngã của tôi. Do đã thấy rõ điều này như thật bằng trí tuệ chân

chánh, tôi cũng biết rõ như thật chỗ siêu xuất khỏi pháp hữu hành ấy."

Khi nghe nói vậy, các du sĩ im lặng, bối rối, ngồi thỏng vai, cúi đầu, ủ ê, không biết nói gì. Trưởng giả Cấp Cô Độc nhận thấy các du sĩ im lặng, bối rối… không biết nói gì, bèn đứng dậy, và đi đến chỗ Đức Thế Tôn. Đến nơi, sau khi đã đảnh lễ Đức Thế Tôn, bèn ngồi sang một bên. Trong khi ngồi đó, trưởng giả thuật lại với Đức Thế Tôn toàn bộ câu chuyện với các du sĩ.

[Đức Thế Tôn nói:] "Hay lắm, trưởng giả. Hay lắm. Lâu lâu ông cũng nên dùng chánh Pháp bác lại những kẻ ngu dốt ấy như vậy." Rồi Ngài hướng dẫn, sách tấn, và khích lệ trưởng giả Cấp Độc bằng một bài Pháp thoại. Sau khi đã được đức Thế Tôn hướng dẫn, sách tấn, và khích lệ bằng

bài Pháp thoại rồi, trưởng giả Cấp Cô Độc bèn từ chỗ ngồi đứng dậy, đảnh lễ Thế Tôn, và lui ra, với tay phải hướng về phía Thế Tôn. Sau đó không lâu, Đức Thế Tôn nói với các tì khưu: "Này các tì khưu, ngay một tì khưu đã thấm nhuần giáo Pháp trong Pháp Luật này, lâu lâu dùng chánh Pháp để bác lại các du sĩ ngoại đạo, cũng chỉ làm hay như cách trưởng giả Cấp Cô Độc đã làm."

Xem thêm: AN 4.24; AN 10.96; Sn 4.12.

---

[1] Xem AN 10.69.